

COLANI
DE GEMSENJAGER,

EN ANDERE

REIS- EN JAGTAVONTUREN

VOOR DE JEUGD

DOOR

O. V. KESSEL.

un

—

MET 10 GEKLEURDE PLATEN.

TE LEIDEN, BIJ
D. NOOTHOVEN VAN GOOR.

(1862) Digitized by Google

ONTMOETINGEN IN NEPAL.

Van de twintig jaren, welke ik in *Indië* vertoefde, — zoo verhaalt een Engelsch officier, — heb ik een gedeelte in *Nepal* doorgebracht. De onmetelijke wouden in dit Land bestaan voornamelijk uit eiken, sparren, bamboes en rotang (Oostindisch of zoogen. spaansch riet.) Behalve de meest verschillende wilde dieren, zijn het bovenal olifanten, die in aanzienlijke getallen deze bosschen bewonen.

Gedurende mijn verblijf in *Nepal* had ik reeds eenige rhinocerossen, tijgers en beeren, zonder veel moeite, gedood, en op zekeren dag, bij gelegenheid van een plechtig bezoek aan het hof van den Radscha, (Rajah, radzja) vroeg deze mij, of ik geloofde, in staat te zijn, eenen wilden olifant neêr te schieten? Ik beantwoordde deze vraag met ja, waarop de Radscha voortging: »Maar gij moet weten, dat die, op welchen ik doel, een volstrekt vreesselijke *schitan* (duivel) en reeds sinds eenige jaren, om zoo te zeggen, dol is.» Zijne hoogheid voegde nog er bij, dat dit wilde dier de geheele olifanten-jagt had doen verloopen, en niemand meer zich wilde wagen in dat gedeelte van het bosch, wáár hij huisde. Ik ant-

woordde hierop, dat ik tot dusverre slechts eên' enkelen jongen olifant had geschoten. De Radscha verleende mij nu de vrijheid, om in zijne bosschen te jagen (ik was de eerste Engelsche officier, wien zulk eene onderscheiding te beurt viel) en noodigde mij uit, om hem, door het dooden van dien ontembaren olifant, eene gewigtige dienst te bewijzen. Bij het afscheidnemen scheen hij echter te gaan twijfelen aan de mogelijkheid van eenen goeden uitslag, want hij voegde mij nog toe: »Het is mij hiermede niet zoo geheel en al ernst, en ik verlang niet, dat gij u in dit gevaar begeeft; vóór twee jaren zond ik eenige lieden met twee zesponders daarheen, om hem te dooden, doch na twee kogels op hem te hebben gelost, was het volk genoodzaakt, de vlugt te nemen, om hun leven te redden en de zesponders werden vervolgens door den olifant onvergeworpen.» Ik antwoordde hierop, dat, dewijl deze olifant reeds meer dan honderd menschen had gedood, ik te meer besloten had, hem te bevechten. Alsnu beval de Radscha de beide stadhouders, sirdar 1) **BOWANI SING** en sirdar **DELHI SING**, mij te vergezellen, en beide bezwoeren den vorst, dat, indien het mij niet mogt gelukken, of ik buiten staat ware, den beruchten *Schitan Bassa Hatte* (den geweldigen olifant) te dooden, hij alsdan door hunne hand zou vallen. Men zal spoedig zien, hoe deze dappere sirdars hunne belofte nakwamen.

Den volgenden dag rukten wij uit. Ieder der beide heeren was voorzien van minstens twintig Engelsche en

1) Sirdar beteekent stadhouder, zoo als, bij ons, een gouverneur van eene provincie, of van de *Oost* of *West*.

ONTMOETINGEN IN NEPAL.

Hindostansche geweren; ik had twee buksen met dubbele loopen, ééne enkele buks, die kogels van zes looden schoot en drie uitmuntende geweren met dubbele loopen bij mij. Wij jaagden aanvankelijk in den omtrek van *Hitsunda*, een poel in het midden tusschen *Nepal* en het Britsche gebied, en ik schoot vele herten, elf tijgers en zeven rhinocrossen, terwijl mijne begeleiders eene groote vrees voor laatstgenoemde dieren aan den dag legden. De Indische rhinoceros ligt, wanneer hij niet uitgaat om te grazen, gewoonlijk in eenen modderpoel; wordt hij genoodzaak, zijn bad te verlaten, dan ijlt hij dadelijk naar eenen anderen poel. Wee dengenen, die hem in den weg treedt; hij grijpt dezen met snelle vastberadenheid aan, zonder pardon te nemen of te geven. Toen ik mijnen vijfden rhinoceros had geschoten, bragten de beide sirdars mij een bezoek en deelden mij, tot mijn groot vermaak mede, dat zijne hoogheid zich zeer verwonderde, dat een Engelschman vijf rhinocrossen had geveld, en zij niet een eenigen, en dat hij hun had doen weten, dat, wanneer zij hunne eer niet beter wilden ophouden, zij oogenblikkelijk moesten terugkeeren, om door andere sirdars te worden vervangen. Zij verkeerden nu in groote angst en baden mij, dat ik hunne eer mogt redden.

Toen wij, den volgenden dag, in eene streck kwamen, wáár zich vier rhinocrossen ophielden, leende ik aan een' der sirdars een geweer, want hij betuigde voor vast, dat de zijnen »dehadu" of betooverd waren. Spoedig hadden wij het moeras bereikt, waarin de rhinocrossen zich bevonden. In hunne rust gestoord, snelden zij naar een ander modderbed. Zonder tijdverlies trad ik huu in

den weg en twee derzelve stormden op ons los. De tamme olifant, op welken ik zat, stond bij den aanval vast als een muur. Ik schoot het eene dier, op zes schreden afstands, in het oor, zoo dat hij, als van den donder getroffen, ter aarde stortte. De andere rhinoceros had mijnen begeleider, den dapperen sirdar DELHI SING aangegrepen; zijn olifant ging dadelijk op de vlugt; doch de rhinoceros was hem te vlug, haalde hem in en sloeg zijne tanden met zulk eene kracht in het achterdeel van den olifant, dat hij hem bijna van zijnen staart beroofde en de olifant dreigde van pijn om te vallen; doch de rhinoceros kwam hem weder voor en stiet hem zijnen hoorn in de zijde, waarbij het met vreeselijke slagen het arme dier zoodanig verscheurde, dat de darmen naar buiten drongen en het, ten gevolge van deze aanvallen zijns vijands, ter neder stortte. Nu sprong de sirdar uit den *hovdah* 1) en klom, even als eene aap, behendig in eenen boom, terwijl BOWANI SING, op zijnen olifant, dwars over het veld van dáár jaagde. Ik was geene twintig schreden verwijderd van de plek, toen de rhinoceros den ter aarde gestorten olifant verliet en zich omwendde, ten einde mij aan te vallen; hij ontving mijnen eersten kogel, viel, doch rigtte zich weder op en greep mij moedig aan. Eerst met het vijfde schot had ik hem gedood, omdat mijn olifant, bij dit gevegt, eenigzius onrustig was geworden. — De arme gewonde olifant stierf na verloop van twee uren. — De tanden van den rhinoceros zijn veel gevaarlijker, dan de slag tanden van het wilde zwijn en hij

1) De zitplaats op den olifant.

gebruikt ook bij voorkeur deze wapens, en niet zijnen hoorn, gelijk vele lieden gelooven.

Daags na deze gebeurtenis deden beide sirdars, hetzij uit ijverzucht, hetzij om hunne eer te redden, ongevraagd mij den voorslag, den wilden olifant dadelijk op te zoeken. Daarbij beloofden beide, dat zij mij getrouw zouden bijstaan en »tot op de nagels hunner teenen” (eene geliefkoosde Indische uitdrukking) bij mij zouden blijven. Ik betuigde, genoeg te nemen met den voorslag, en nu verhaalden zij mij, dat zij van hunnen god »Goruck” eene zeer bijzondere, vertrouwelijke mededeeling hadden ontvangen, met belofte, dat hij niet alleen hen, maar ook mij, eenen ongeloovigen »feringe”, genadiglijk in dezen strijd zou bijstaan. Ik betoonde mij zeer dankbaar voor Gorucks goedgunstige inschikkelijkheid, en toen den volgenden morgen de dag begon te schemeren, braken wij op. Men had den woedenden Schitan-Bassa-Olifant in zijne gewone verblijfplaats bespied. Mijne beide sirdars schenen zoo dapper te zijn als leeuwen. De wilde olifant had zich Gorucks volkomen ongenade op den hals gehaald, omdat hij den vorigen dag eenen bramin had gedood, die hem eenen kogel uit een lontgeweer in de zijde had geschoten; tot welke daad de bramin was vervoerd geworden, doordien de olifant zijne rijstvelden had verwoest. Ik zag ook de verminkte overblijfsels van den priester digt bij zijne hut liggen; er was geen spoor van een menschelijk ligchaam meer aan te herkennen, zoo verschrikkelijk was hij door het ondieer getrapt en vermord geworden.

Opzigtelijk de maagschap van den beruchten wilden

olifant verhaalden de Napalezen de verschrikkelijkste geschiedenissen, en zoo slechts het tiende gedeelte waarheid ware van hetgeen het volk tegen zijne voorvaderen had in te brengen, dan moest hij van eene volstrekt nietswaardige familie afstammen. Zooveel was in allen gevalle zeker, dat hij een schoone olifant was, buitengemeen groot en sterk, en hij zou onschatbaar zijn geweest, indien men hem had kunnen overreden, om zich aan het hof te laten voorstellen en zich dáár fatsoenlijk te gedragen. Doch hij versmaadde zulke eereposten, en dreigde een' iegelijk, die hem een woord daarvan zeggen wilde, met een' gewissen dood.

Wij waren eindelijk in een klein dorp aangekomen en sloegen hier onze tenten op. Het hoofdkwartier van het ondier bevond zich nog een uur verder. Intusschen hadden de sirdars gesproken met de inwoners van het dorp, en hier vernamen zij zulke ontzettende geschiedenissen, die op eene zoo schrikbarende wijze getuigden van de sluwheid en woede des diers, dat hun leeuwenmoed spoorloos verdween. Zij verschenen spoedig daarna in mijne tent, en poogden door alle mogelijke gronden mij te bewegen, om van de jagt af te zien. Eindelijk, toen ik in mijn besluit volhardde en hen opmerkzaam maakte op hunnen roep van dappere jagers te zijn en op hunne afstamming van beroemde oorlogshelden, zoo ook op Gorucks bescherming, welke zij geheel schenen te hebben vergeten, vermanden zij zich en zeiden: »het is waar, wij kunnen slechts eenmaal sterven, en het is goed, wanneer dit eervol plaats heeft.»

Onder mijne bedienden waren eenige oude en vertrouw-

de schikars (jagers), vaak beproefde mannen; inzonderheid één hunner, dien ik JACK noemde, was een mensch uit eene der laagste kasten, doch vol moed, namelijk, als hij een weinig arak had gedronken, en daarbij een onverzettelijk aanhanger van de leer der zielsverhuizing. Dezen JACK liet ik roepen en deelde hem mede, dat ik op zijnen bijstand rekende. Hij was, als naar gewoonte, een weinig beschonken, en ook zijne zenuwen schenen te hebben geleden door den algemeenen panischen schrik, die, even als eene epidemie, alle Napalezen had getroffen. Op mijne vraag, of hij bereid was mij bij te staan, beloofde hij dit plechtig, doch merkte daarbij tevens op, dat hij morgen wel als os zou loopen grazen, en slechts hartelijk wenschte, dat hem een goede meester mogt te beurt vallen. Hierop trok hij een scheef gezigt, waarbij hij welligt dacht aan het gras, dat hij zou kaauwen, en aan den arak, welken hij zou moeten missen, terwijl hij uitriep: »waarachtig, kaptein! — — verdoemde geschiedenis; — — deze olifant zijn de duivel: — — hij gewis kaptein maak dood.»

Den anderen morgen vond ik twee honderd taru's 1), die des nachts waren aangekomen, om deel te nemen aan den strijd. Deze lieden leven steeds in de dschungels 2), en zien er zoo wild mogelijk uit, want zij hebben nauwelijks een spoor van kleeding op hun ligchaam en hun gevlochten haar hangt hun tot op de heupen. Aan den dagelijkschen strijd met de olifanten gewoon, kennen zij

1) Een Indische volksstam.

2) Kreupelbosschen.

slechts zelden vrees, en toch toonden allen den grootsten angst voor den Schitan-Bassa-Olifant, welke, naar hunne overtuiging, onmogelijk kon worden gevangen of gedood. Na met hen te hebben beraadslaagd, werd besloten, dat de eerste aanval zou worden gedaan door de beide tamme olifanten, die door hen werden gebruikt bij het vangen van wilde olifanten. Deze dieren werden zoo hoog geschat, dat ik den sirdars mijn woord gaf, dat ik hun zou te hulp komen, wanneer een dezer dieren bij den aanval mogt te kort schieten.

Den 7^{den} Maart 1844 verlieten wij, des morgens vroeg, onze tenten en bereikten, na een uur gaans, de plaats van het bosch, wáár het ondieer zich moest ophouden. Dadelijk sprong de wilde olifant met een vreesselijk gebrul te voorschijn, en viel aan op *Moti Persud*, een der tamme olifanten, die het verst vooruit was. Deze was, in ieder opzigt, een zeer sterke en wegens zijnen moed bekende olifant; doch hij had slechts één vang- (of slag-) tand. Het tooneel, hetwelk nu volgde, zal ik nimmer vergeten. Het zamentreffen dezer twee kolossale dieren leverde werkelijk een verheven schouwspel op. Moti wederstond den aanval dapper, doch het was duidelijk te zien, dat hij binnen tien minuten voor den wilden olifant zou moeten onderdoen; zij kruisten hunne slagtaanden en stootten met de koppen tegen elkander, als woedende rammen, en toen Moti terugdeinsde, verhief zich een luid geschreeuw uit meer dan 300 keelen. Dadelijk steeg ik af van mijnen olifant, gevolgd door vijf mijner lieden, die mijne geweren droegen, en schoot uit mijne zware buks den olifant eenen kogel van zes looden in het schouderblad, zoo dat

hij op eene verschrikkelijke wijze brulde. zich van Moti Persud afwendde en naar zijnen sluiphoek terugkeerde. Thans namen allen de vlugt: de sirdars, zittende op hunne olifanten, met al de taru's, Moti Persud achteraan; eerst op eenen aanzienlijken afstand hielden zij stil, en bonden Moti, nadat zij hem weder hadden opgevangen, aan eenen boom. Ik besloot, het ondiër te voet aan te vallen; slechts Jack en mijne andere lieden waren bij mij gebleven. De vijand legde spoedig zijne kwade luim aan den dag, terwijl hij takken van de boomen brak, waarvan sommige dikker waren dan mijn lijf, en welke hij naar alle zijden in het rond slingerde. Dadelijk daarna kwamen ongeveer twintig wilde buffels, die in de nabijheid hadden gegraasd en waarschijnlijk door de olifanten der taru's waren verjaagd geworden; zij renden in vollen galop over de vlakte en digt voorbij de schuilplaats van het gedrogt. Ik zag, hoe hij, uit het bosch te voorschijn komende, in één oogenblik een' der buffels zoodanig vertrapte, dat al deszelfs gebeente vermorseld was, waarna hij eenen anderen zonder de minste moeite opligte, zijne vangtanden door deszelfs lijf stiet en het diër op eenen grooten afstand van zich wegwierp. Daarop keerde de olifant naar zijn verblijf terug, en na eenige minuten rukte ik tot den aanval voorwaarts. Toen ik hem tot op ongeveer tachtig passen genaderd was, kwam hij mij te gemoet, met eenen dikken boomtak in zijnen snuit, dien hij voor zijnen kop in de hoogte hield. Indien hij niet woedend getrompet had, zou men in verzoeking hebben kunnen worden gebragt, hem voor eenen parlementair te houden. Vijftien passen vóór mij stond hij stil, en scheen onzeker,

wat hij wilde doen, want hij wendde den boomtak heren derwaarts en stampte met zijne voor- en achterpooten zóó geweldig op den grond, dat deze onder ons scheen te beven. Terwijl hij zich nu zoo woedend aanstelde, schoot ik hem uit den regter loop mijner beproefde dubbele buks zoo juist in het midden van zijn voorhoofd, als de door hem gedragen wordende boomstam het mij veroorloofde. Hij liet den tak vallen en schudde, onder een geweldig brullen, zijnen vreeselijken kop; hij bragt daarop zijnen snuit in de hoogte, zoog daarmede het bloed uit de wond, zoo dat het over zijnen kop en zijne schouders stroomde, en scheen zeer verwonderd te zijn over deze zaak. Zonder hem veel tijd tot overleggen te laten, schoot ik hem met den linker loop in zijnen dikken snuit, dáár, wáár deze uit den kop uitgroeit, en nu viel hij op zijne knie, en bleef ook in deze houding, tot dat ik mijne buks weder had geladen.

Toen hij zich weder oprigtte, blikte hij woedend om zich en stormde nu als een orkaan op mij los. Ik lag reeds weder met mijne zware buks met ééne loop gereed, om vuur te geven en schoot hem, op twintig passen weder eenen kogel van zes lood in zijn voorhoofd. Dit bragt hem tot staan, hij duizelde, struikelde en tuimelde, als een beschonkene, draaide zich drie of viermaal in eenen kring rond, bevoelde met zijne snuit zijnen bloedenden kop, zoog massa's bloed uit denzelfden en liet het zoodanig over zijn kop en lijf stroomen, dat hij geheel en al scharlakenrood geverwd werd.

Tot hiertoe had de strijd plaats gehad in het drooge bed der rivier *Rapto*, wáár geen hoog geboomte tusschen

ONTMOETINGEN IN NEPAL.

ons was, maar ter wederzijde zich dschungels bevonden. Ik achtte het raadzaam, mij te retireren in het moeras aan mijne regterhand, wáár ik achter eenen dikken boom post vatte. Toen hij, na eenige minuten mij vermiste, stormde hij los op de plaats, wáár ik had gestaan, doch mij dáár niet treffende, trachtte hij mij door den reuk op te sporen; zijne pogingen waren echter vruchteloos, want het bloed stroomde hem uit zijnen snuit en eerst, nadat hij het, door sterk snuiven had verwijderd, werd hij mij gewaar en kwam regtuit op den boom aan, achter welken ik stond. — Spoedig achter elkander loste ik de beide loopen mijner buks en één der kogels drong hem in het regter oog, zoo dat dit hem uit den kop hing. Door geweldige pijn gefolterd, draaide hij als een tol in het rond, brulde vreesselijk en scharrelde met zijne poten den grond om zich los, zoo dat de aarde ver in het rond vloog.

Ik besloot nu, den strijd aan zijne blinde zijde voort te zetten; hij had reeds lang geduurd; ik was hongerig en afgemat door den brandenden zonnegloed, en ik begon opregt te wenschen, dat het dier mogt wegloopen of mij eenen vrijen aftogt vergunnen; doch ongelukkig had hij lust in het eene noch in het andere. Ik was zeer uitgeput en warm geworden en retireerde. na ieder schot, achter eenen anderen boom, waarheen intusschen de olifant mij telkens vervolgde. Zoo trad ik, al retirerende, in der haast, achter eenen dunnen boom, terwijl mijn vijand, door wonden en bloedverlies uitgeput, mij slechts langzaam volgde. Ik bemerkte nog spoedig genoeg, dat ik slecht beschermd was en sprong eenige schreden verder

achter eenen dikken boom. Naauwelijks had ik mijne plaats achter den dunneren boom verlaten, toen de olifant zijnen snuit naar denzelven uitstreckte, woedend er op aanviel en, in de meening, dat ik nog er achter was, eene poging deed, om hem om te rukken; dewijl dit hem echter niet spoedig genoeg wilde lukken, plaatste hij, hoe uitgeput ook, zich tegen den boom, rukte hem eindelijk met wortel en al uit den grond en wierp hem neder. Overtuigd, dat ik onder den boom schuilde, knielde hij neder, en stiet zijne beide slagstanden, aan beide zijde des booms, in den grond, om mij te doorboren. In deze bezigheid stoorde ik hem, door hem snel achter elkander vier kogels toe te zenden. Hij was nu zoo bedwelmd, dat hij zijne vangtanden andermaal diep in de aarde stiet en, onderscheiden minuten, zóó, bewegingloos bleef liggen. Ik hoopte reeds, dat hij dood was en ging nog eenige stappen terug, om mijne buksen te laden; intuschen liet ik een' geweldigen dorst; mond, lippen, tong waren volslagen droog en opengesprongen. Tot mijne verbazing rigtte het ondier zich wederom op, doch hij was thans zoo zwak, dat hij, als een beschonkene, langzaam naar eenen boom waghelde en daartegen ging leunen. Nu liet JACK voor 't eerst een woord van zich hooren, of veelmeer schreeuwde hij uit: »Bij God, kapitein, hij klaar!» en daar ik dit ook geloofde, naderde ik hem tot op drie schreden en joeg hem nog eenige kogels in het ligchaam, doch tot mijne overgroote verwondering rigtte hij zich nog eenmaal op en kwam op mij af, doch zoo afgemat en zwak, dat hij naauwelijks kon gaan. Ik gaf hem eene nieuwe volle lading en nu bleef hij staan,

struikelde, trok vervolgens eerst de achterpoten, daarna de voorpoten onder zijn lijf, boog met moeite den kop, stootte zijne vangtanden tot aan den wortel in de aarde en lag bewegingloos ter neder. Thans riep ik JACK toe en moedigde hem aan, om den olifant bij den staart te vatten; doch JACK wilde volstrekt niets daarvan weten, tot dat ik het hem dringend beval. Hierop naderde hij den staart van den olifant, vatte dien aan, doch liet hem dadelijk weêr los en rende snel van dáár. Eerst na honderd schreden stond hij stil en zag vol van moed om, en ziende, dat hij niet werd vervolgd, keerde hij even zoo snel terug en overlaadde de geheele maagschap des verstorvenen, inzonderheid zijne moeder en zusters met een tal van woorden, welke men onmogelijk wederverhalen kan.

Dit was het einde van den woedenden Schitan Bassa-olifant, die tien jaren lang de schrik was geweest van dit gedeelte van *Nepal*. Daarvoor, dat ik dit ondier had gedood, ontving ik van den Radscha, in een plegtig gehoor, een eerekleed van hooge waarde.
